Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U003799

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 20-07-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Хілобок Олександр Сергійович

2. Oleksandr S. Khilobok

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 211

Назва наукової спеціальності: Ветеринарна медицина

Галузь / галузі знань: ветеринарна медицина

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Ветеринарна медицина

Дата захисту: 24-08-2026

Спеціальність за освітою: ветеринарна медицина

Місце роботи здобувача: Державний біотехнологічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44234755

Місцезнаходження: вул. Алчевських, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 14598

Повне найменування юридичної особи: Державний біотехнологічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44234755

Місцезнаходження: вул. Алчевських, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державний біотехнологічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44234755

Місцезнаходження: вул. Алчевських, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 68.41.41, 68.41.43, 68.41.45

Тема дисертації:

1. Клініко-експериментальне обґрунтування нутритивної корекції у собак за синдрому мальабсорбції

2. Clinical and Experimental Substantiation of Nutritional Correction in Dogs with Malabsorption Syndrome

Реферат/анотація:

1. Синдром мальабсорбції в собак є складним багатофакторним патологічним станом, що виникає за хронічних ентеропатій різного генезу та супроводжується порушенням травлення і всмоктування поживних речовин, метаболічними розладами й прогресуючим погіршенням нутритивного статусу. Актуальність проблеми зумовлена поширенням гастроінтестинальних захворювань у собак і необхідністю вдосконалення підходів до їх комплексної діагностики та лікування. Метою роботи було клініко-експериментальне обґрунтування підвищення ефективності комплексної діагностики та нутритивної корекції в собак за синдрому мальабсорбції різного генезу шляхом застосування лікувальних раціонів, збагачених гідролізованим білком, пребіотичними компонентами FOS і MOS, бутиратом та омега-3 поліненасиченими жирними кислотами. Для досягнення мети використано клінічні, лабораторні та інструментальні методи: клінічне обстеження, гематологічні й біохімічні дослідження крові, копрологічний аналіз, ультразвукову та рентгенологічну діагностику органів черевної порожнини, ендоскопію шлунка і дванадцятипалої кишки, морфологічну оцінку біоптатів слизової оболонки тонкого кишечника. Функціональний стан травної системи

оцінювали до та після нутритивної корекції. Установлено, що синдром мальабсорбції супроводжується характерним комплексом клінічних проявів і зниженням нутритивного статусу. Розлади дефекації реєстрували у 100 % тварин, хронічну або інтермітуючу діарею — у 90–100 %, метеоризм — у 80–83 %, слиз у фекаліях — у 70–88,9 %, стеаторею — у 30 %. Зниження маси тіла виявлено у 50–100 % собак, м'язову слабкість — у 55,6–70 %, дефіцит вгодованості (BCS 2–3 бали) — у 80–100 % випадків. Морфологічні дослідження крові підтвердили розвиток анемічного синдрому та системної запальної реакції: встановлено зниження концентрації гемоглобіну, підвищення кількості лейкоцитів і швидкості осідання еритроцитів, зміни лейкоцитарної формули ($p \leq 0,05–0,001$). Біохімічні дослідження виявили зниження рівня кобаламіну та підвищення концентрації С-реактивного білка, холестерину й активності лужної фосфатази ($p < 0,05$), а також тенденцію до зниження загального білка, альбуміну та 25(OH)D. Копрологічно встановлено порушення травлення й кишкової абсорбції, що проявлялися змінами консистенції калу, стеатореєю, амілореєю, наявністю неперетравлених м'язових і рослинних волокон та ознаками дисбіозу. У 80–100 % собак виявлено ультразвукові ознаки ураження тонкого кишечника: потовщення стінки, порушення структури слизової оболонки та моторики. Мезентеріальну лімфаденопатію діагностовано у 50–100 % випадків, порушення моторики кишечника — у 60 %, порушення моторно-евакуаторної функції без механічної обструкції — у 100 %. Ендоскопічне та гістоморфологічне дослідження слизової оболонки дванадцятипалої кишки виявило атрофію ворсинок, гіперплазію крипт і лімфоцитарно-плазмоцитарну інфільтрацію, що підтверджує хронічний запальний процес у тонкому кишечнику. Обґрунтовано доцільність застосування функціонально збагачених гастроентерологічних раціонів у комплексній терапії. Після лікування нормалізацію клінічного стану встановлено у 83,3 % собак дослідної групи та 50,0 % контрольної, відновлення дефекації — у 100 % і 66,7 % відповідно. Повну нормалізацію процесів травлення відзначено у 100 % собак дослідної групи та 60 % контрольної. Покращення нутритивного статусу встановлено у 100 % собак, виражену позитивну динаміку — у 66,7 % тварин дослідної групи. Виявлено достовірне підвищення рівня загального білка та глюкози і зниження білірубіну ($p < 0,05–0,001$). Нормалізацію копрологічних показників встановлено у 100 % собак дослідної групи та 60 % контрольної. Отримані результати розширюють уявлення про патогенетичні механізми синдрому мальабсорбції в собак і підтверджують ефективність функціонально збагачених лікувальних раціонів у комплексній терапії гастроентерологічних захворювань у ветеринарній медицині.

2. Malabsorption syndrome in dogs is a complex multifactorial pathological condition that develops in chronic enteropathies of various origins and is accompanied by impaired digestion and nutrient absorption, metabolic disorders, and progressive deterioration of the nutritional status. The relevance of this problem is determined by the prevalence of gastrointestinal diseases in dogs and the need to improve approaches to their comprehensive diagnosis and treatment. The aim of the study was to provide clinical and experimental substantiation for improving the effectiveness of comprehensive diagnosis and nutritional correction in dogs with malabsorption syndrome of various origins through the use of therapeutic diets enriched with hydrolysed protein, the prebiotic components FOS and MOS, butyrate, and omega-3 polyunsaturated fatty acids. To achieve the aim, clinical, laboratory, and instrumental methods were used, including clinical examination, haematological and biochemical blood tests, coprological analysis, ultrasonographic and radiographic examination of the abdominal organs, endoscopic examination of the stomach and duodenum, and morphological evaluation of biopsy specimens of the small intestinal mucosa. The functional state of the digestive system was assessed before and after nutritional correction. It was established that malabsorption syndrome is accompanied by a characteristic complex of clinical manifestations and a decline in nutritional status. Defecation disorders were recorded in 100% of the animals, chronic or intermittent diarrhoea in 90–100%, flatulence in 80–83%, mucus in the faeces in 70–88.9%, and steatorrhoea in 30%. Weight loss was detected in 50–100% of dogs, muscle weakness in 55.6–70%, and poor body condition, corresponding to a body condition score of 2–3, in 80–100% of cases. Morphological blood examinations confirmed the development of anaemic syndrome and a systemic inflammatory response. A decrease in haemoglobin concentration, an increase in leukocyte count and erythrocyte sedimentation rate, and changes in the leukocyte differential count were observed ($p \leq 0.05–0.001$). Biochemical blood tests revealed reduced cobalamin levels and increased concentrations of C-reactive protein and cholesterol, as well as increased alkaline

phosphatase activity ($p < 0.05$). A tendency towards reduced total protein, albumin, and 25(OH)D levels was also noted. Coprological examination revealed impaired digestion and intestinal absorption, manifested by changes in faecal consistency, steatorrhoea, amylorrhoea, the presence of undigested muscle and plant fibres, and signs of dysbiosis. Ultrasonographic signs of small intestinal lesions were found in 80–100% of dogs and included intestinal wall thickening, disruption of mucosal structure, and impaired motility. Mesenteric lymphadenopathy was diagnosed in 50–100% of cases, impaired intestinal motility in 60%, and motor-evacuation dysfunction without signs of mechanical obstruction in 100%. Endoscopic and histomorphological examination of the duodenal mucosa revealed villous atrophy, crypt hyperplasia, and lymphoplasmacytic infiltration, confirming the presence of chronic inflammation in the small intestine. The feasibility of using functionally enriched gastrointestinal diets as part of comprehensive therapy was substantiated. Following treatment, normalisation of the clinical condition was observed in 83.3% of dogs in the experimental group and 50.0% in the control group, while restoration of normal defecation was achieved in 100% and 66.7%, respectively. Complete normalisation of digestive processes was recorded in 100% of dogs in the experimental group and 60% of those in the control group. Improvement in nutritional status was observed in 100% of dogs, with marked positive changes recorded in 66.7% of animals in the experimental group. A significant increase in total protein and glucose levels and a decrease in bilirubin concentration were established ($p < 0.05–0.001$). Normalisation of coprological parameters was observed in 100% of dogs in the experimental group and 60% in the control group. The obtained results expand current understanding of the pathogenetic mechanisms of malabsorption syndrome in dogs and confirm the effectiveness of functionally enriched therapeutic diets as part of the comprehensive treatment of gastrointestinal diseases in veterinary medicine.

Державний реєстраційний номер ДіР: 0121U10991

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Хілобок О. С. Ефективність сухого гіпоалергенного беззернового корму Nature's Protection Superior Care за целіакії у собак. Ветеринарія, технології тваринництва та природокористування. 2024. № 10. С. 135–146. URL:https://repo.btu.kharkiv.ua/items/cf736a62-a95d-4398-845d-28c8796faa60?utm_source=chatgpt.com
- Хілобок О. С. Комплексне лікування собак за шлунково-кишкових хвороб із симптомом мальабсорбції. Ветеринарія, технології тваринництва та природокористування. 2025. № 12. С. 148–159. DOI: https://doi.org/10.31890/vttp.2025.12.13
- Хілобок О. С. Функціональний стан кишечника у собак за синдрому мальабсорбції різного генезу на тлі бутират-вмісного лікувального корму. Journal for Veterinary Medicine, Biotechnology and Biosafety. 2026. Vol. 12, № 1. DOI: 10.36016/JVMBBS-2026-12-1-4. URL: https://jvmbbs.kharkov.ua/archive/2026/volume12/issue1/article4.php
- Хілобок О., Маценко О. Ефективність використання дієтичних кормів при аліментарній дистрофії у собак. SWorldJournal. 2023. № 1(21-01). С. 107–115. DOI: https://doi.org/10.30888/2663-5712.2023-21-01-013
- Хілобок О. С. Біохімічні показники сироватки крові собак за целіакії / О. С. Хілобок ; наук. керівник О. В. Маценко. Репродуктивна патологія тварин: сучасні методи діагностики, лікування та профілактики : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. 85-річчю від дня народження д-ра біол. 9 наук, проф. Кошевого Віктора Павловича (1939–2016) (м. Харків, 09–10 жовт. 2024 р.). Харків : ДБТУ, 2024. С. 140. URL: https://biotechuniv.edu.ua/wp-content/uploads/2024/11/conf-09-10-10-24-tezy.pdf

- 2. Хілобок О. С. Ефективність гіпоалергенних беззернових кормів за захворювань з синдромом мальабсорбції (огляд літератури). Біобезпека, захист та благополуччя тварин : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. Київ : НМЦ ВФПО, 2024. С. 89–92.
- 3. Хілобок О. С. Комплексна діагностика та лікування собак за хронічного панкреатиту, ускладненого синдромом мальабсорбції. Актуальні питання ветеринарної медицини: реалії та перспективи – 2025 : збірник тез доповідей Міжнар. наук.-практ. конф. науковців, викладачів та аспірантів (м. Харків, 15 трав. 2025 р.) / Держ. біотехнол. ун-т. Харків : ДБТУ, 2025. С. 38– 40. URL: https://biotechuniv.edu.ua/wp-content/uploads/2025/06/Zbirnyk-tez- 15.05.2025.pdf
- 4. Хілобок О. С. Використання постбіотиків у комплексному лікуванні собак за синдрому мальабсорбції (огляд літератури). Біобезпека, захист та благополуччя тварин : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 25 листоп. 2025 р., м. Київ / Наук.-метод. центр ВФПО. Київ : ДУ «НМЦ ВФПО», 2025. С. 72–75.

Наукова (науково-технічна) продукція: породи тварин; методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0121U10991

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Маценко Олена Вікторівна
2. Olena V. Matsenko

Кваліфікація: к. вет. н., доц., 16.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1782-4650

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний біотехнологічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44234755

Місцезнаходження: вул. Алчевських, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Канівець Наталія Сергіївна
2. Nataliia Kanivets

Кваліфікація: к. вет. н., доц., 16.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9520-2999

Додаткова інформація: SciProfiles: 4350256; Scopus Author ID: 57217246285; ResearcherID: R-1172-2016

Повне найменування юридичної особи: Полтавський державний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493014

Місцезнаходження: вул. Сковороди, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: https://ror.org/01s344n79

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Масюк Дмитро Миколайович
2. Dmytro M. Masiuk

Кваліфікація: д. вет. н., професор, 03.00.13

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2800-2580

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493675

Місцезнаходження: вул. Сергія Єфремова, Дніпро, Дніпровський р-н., 49600, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Науменко Світлана Валеріївна
2. Svitlana V. Naumenko

Кваліфікація: д. вет. н., професор, 16.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7340-5186

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний біотехнологічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44234755

Місцезнаходження: вул. Алчевських, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бобрицька Ольга Миколаївна

2. Olha M. Bobrytska

Кваліфікація: д. вет. н., професор, 03.00.13

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний біотехнологічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44234755

Місцезнаходження: вул. Алчевських, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Кібкало Дмитро Вікторович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Кібкало Дмитро Вікторович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Міненко Софія Іванівна
Реєстратор	Юрченко Тетяна Анатоліївна
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна